Лялюк Олексій Юрійович,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри державного будівництва,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, Україна, м. Харків
e-mail: alyalyuk@ukr.net
ORCID 0000-0003-1214-0580

Петренко Ігор Володимирович,
студент, Інститут підготовки кадрів
для органів юстиції України,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, Україна, м. Харків
e-mail: go.petrenko97@gmail.com
ORCID 0000-0002-5377-905X

doi: 10.21564/2414–990x.148.189074
УДК 342.25(477+100)

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ ПРЕФЕКТА ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ

Статтю присвячено дослідженню інституту префекта в європейських країнах та в Україні. Увагу зосереджено на повноваженнях, які виконують префекти у Франції, Польщі, Румунії та Україні. Зроблено висновок про те, що очікувана реформа у цій сфері передбачає створення інституту префектів, до компетенції яких належить насамперед здійснення нагляду за дотриманням конституційних норм і вимог чинного законодавства України.

Ключові слова: префект; воєвода; децентралізація влади; місцеве самоврядування.

Лялюк А. Ю., кандидат юридических наук, доцент кафедры государственного строительства, Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого, Украина, г. Харьков.
e-mail: alyalyuk@ukr.net ; ORCID 0000-0003-1214-0580

Петренко И. В., студент, Институт подготовки кадров для органов юстиции Украины, Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого, Украина, г. Харьков.
e-mail: go.petrenko97@gmail.com ; ORCID 0000-0002-5377-905X

© Лялюк О. Ю., Петренко І. В., 2020

Зарубежный опыт введения института префекта и его значение для Украины

Статья посвящена исследованию института префекта в европейских странах и в Украине. Внимание сосредоточено на полномочиях, которые выполняют префекты во Франции, Польше, Румынии и Украине. Сделан вывод о том, что ожидаемая реформа в этой сфере предусматривает создание института префектов, к компетенции которых относится, прежде всего, осуществление надзора за соблюдением конституционных норм и требований действующего законодательства Украины.

Ключевые слова: префект; воевода; децентрализация власти; местное самоуправление.

Вступ. В Україні триває конституційна реформа, спрямована на модернізацію системи державного управління, децентралізацію влади, а також утворення ефективної моделі місцевого самоврядування, що має на меті наділити органи місцевого самоврядування максимальною економічною і соціальною автономією. Відповідно до напрацьованих змін до Конституції України пропонується запровадження інституту префектів, який буде представляти державу на регіональному та окружному рівнях. Для нашої держави ця інституція нова і потребує дослідження, тому, на нашу думку, значної уваги заслуговує зарубіжний досвід запровадження та діяльності інституту префекта, оскільки він пропонує цілу низку прикладів, вивчення й використання яких може сприяти розвитку українського державотворення.

Метою нашого дослідження є вивчення можливостей запровадження інституту префекта як необхідної умови реформування місцевого самоврядування в Україні, враховуючи досвід країн Євросоюзу, зокрема Франції, Польщі та Румунії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням інституту префекта в нашій державі та зарубіжних країнах займались багато вітчизняних учених, як-от: Д. В. Голубова (D. V. Holubova), І. В. Хорт (I. V. Khort), П. В. Ворона (P. V. Vorona), М. І. Дрогомирецька (M. I. Drohomyretska), М. А. Боровець (M. A. Borovets), Л. А. Пустовойт (L. A. Pustovoit), О. Чернеженко (O. Chernezhenko), Н. О. Армаш (N. O. Armash) та інші.

Виклад основного матеріалу. Інститут префектів в Україні як елемент публічного управління вперше було передбачено проєктом закону «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації)» № 2217а від 01.07.2015 р., який повністю відповідав європейським та міжнародним стандартам, ураховував відповідні висновки та зауваження Венеціанської комісії. Проте після попереднього схвалення 31.08.2015 р. подальша доля цього проєкту не склалась, оскільки політичні обставини не дали Верховній Раді України прийняти відповідні зміни щодо децентралізації. Нещодавно рух у напрямку внесення змін до Конституції України активізувався, оскільки Президент України вніс до парламенту нову редакцію законопроєкту «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації)» № 2598 від 13.12.2019 р., назва якого збігається з попереднім, але у зміст документа були внесені деякі зміни, що безпосередньо стосуються інституту префектів в Україні [1].

Головна мета нововведення, на думку Д. В. Голубова, – це створення ефективного нагляду за конституційністю та законністю рішень органів місцевого самоврядування [2, с. 64]. Тобто ідея запропонованих змін до Конституції України

в плані децентралізації державної влади полягає в тому, щоб передати реальну владу органам місцевого самоврядування, а префектів залишити як наглядовий орган, що, на думку більшості науковців, запозичено саме з французької моделі.

Ми також вважаємо, що інститут префектів, який пропонується ввести в Україні, є прямою проекцією досвіду територіального управління, що склався у Франції. Оскільки саме у Франції 1802 р. вперше було запроваджено посаду префекта, яка пройшла шлях свого становлення та розвитку і зараз слугує прикладом для нашої держави. Окрім французького досвіду, для України доцільно проаналізувати здобутки сусідніх Польщі та Румунії.

Так, у Франції префект – це представник держави в департаменті, який призначається указом президента, попередньо схваленим на засіданні Ради міністрів Франції. Префект репрезентує кожного з міністрів і керує службами держави в департаменті, крім випадків, обмежено перерахованих розпорядженням Державної Ради. Префект зобов'язаний інформувати уряд про стан справ у департаменті, а також доводити політику уряду до місцевих виборних органів і сприяти їм у проведенні цієї політики [3, с. 45–46].

У Румунії префекти призначаються урядом у кожний повіт і муніципію Бухарест. Вони керують роботою відповідних місцевих служб міністерств і відомств, можуть опротестувати в органах адміністративної юстиції акти органів місцевого самоуправління, зупиняти їх дію [4, с. 76–77].

У Польщі він має назву «воєвода» і є посадовою особою, представником Ради міністрів у воєводствах Польщі, керівником органів урядової адміністрації подвійного підпорядкування та органів урядової адміністрації на місцях, який має певні повноваження, що не віднесені до компетенції інших органів [5, с. 8].

М. А. Боровець вважає його адміністративною посадою, тобто чиновником найвищого рангу у системі кар'єрної драбини, який у питаннях контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування чи у випадках надзвичайного чи військового стану представляє главу держави, а щодо співпраці з територіальними органами виконавчої влади – уряд [6, с. 30].

Отже, зараз поняття «префект» у різних країнах трактується по-різному, але його суть залишається майже однаковою – це особа, що перебуває на певній адміністративній посаді, має відповідні управлінські повноваження та бере участь у здійсненні місцевого самоврядування на відповідній території.

Експерти-науковці, автори реформи місцевого самоврядування, вважають, що для України найкраще використати як найбільш оптимальну модель досвід Франції, Польщі та Румунії, котрі пройшли шлях децентралізації влади. Можна порівняти ті функції, які виконує префект у вищезгаданих країнах, з тими, які має виконувати ця особа у нашій державі, відповідно до запропонованого законопроєкту про внесення змін до Конституції України.

Головна особливість формування державної влади та місцевого самоврядування у Франції полягає в тому, що одна й та сама територія одночасно може мати різний рівень влади. Департамент у Франції є другим після комуни рівнем адміністративно-територіального устрою, на якому паралельно діють два органи

влади: Генеральна Рада як орган самоврядування і префект як орган державної влади. Згідно з чинним законодавством цієї країни префекта призначають у кожний департамент відповідним декретом Президента, ухваленим Радою Міністрів за поданням Міністерства внутрішніх справ [7, с. 132]. Виступаючи від імені своєї держави, префект має завжди контролювати дотримання національних інтересів і всебічно сприяти здійсненню у департаменті повноважень центральних органів державної влади [8, с. 11].

Окрім цього префект у Франції втілює в життя урядову політику держави, здійснює нагляд за виконанням нормативно-правових актів центральної влади в очолюваному ним департаменті, передає на розгляд до адміністративного суду рішення територіальних громад, якщо у нього виникають сумніви щодо їх законності, представляє державу під час виконання всіх юридичних актів на рівні департаменту, а також підписує угоди від імені держави та є розпорядником всіх держаних видатків у департаменті.

У 2015 р. Польща відзначила 25-ту річницю проведення реформи місцевого самоврядування. Щоб досягти тієї децентралізації влади, до якої зараз прагне Україна, Польща десять років працювала над розробкою плану необхідних дій. Концепція місцевого самоврядування Польщі полягає не в управлінні місцевими справами і представництві інтересів держави, а в репрезентації інтересів громади, яка самостійно обирає для себе владу.

Найбільшим адміністративно-територіальним утворенням Польщі є воєводство, на рівні якого діють і органи місцевого самоврядування, і державні адміністрації на чолі з воєводами. Порядок призначення, звільнення, обсяг компетенції та засади функціонування воєводи на початку становлення цього інституту в Польщі були визначені Законом про урядову адміністрацію у воєводстві від 5 червня 1998 р., ключові положення якого були відображені в оновленому Законі про воєводу і урядову адміністрацію у воєводстві від 23 січня 2009 р.

Воєвода призначається та звільняється з посади головою Ради міністрів за поданням міністра, відповідального за справи публічної адміністрації. Загальне керівництво діяльністю воєводи в Польщі здійснює голова Ради міністрів на підставі критерію відповідності його діяльності політиці уряду. Воєвода представляє Раду міністрів на державних урочистостях і під час офіційних візитів у воєводство представників зарубіжних держав та співпрацює з міжнародними урядовими та позаурядовими організаціями на засадах, визначених міністром закордонних справ Польщі [9, с. 114].

До повноважень воєводи також належать питання, не віднесені законодавством до компетенції інших органів влади, зокрема:

• пристосування загальних цілей політики уряду до місцевих умов, координування і контроль виконання пов'язаних із ними завдань;

• забезпечення взаємодії всіх організаційних ланок урядової адміністрації та місцевого самоврядування у воєводстві і керівництво їх діяльністю у сфері запобігання загрозам життю, здоров'ю або майну чи загрозам середовищу, безпеці держави;

• виконання і координування завдань у сфері оборони і безпеки держави, а також кризових розпоряджень, що випливають з окремих законів [5, с. 8].

Процес децентралізації влади в Румунії було розпочато ухваленням першої посткомуністичної Конституції 1991 р., яка закріпила принципи місцевої автономії та децентралізації державних послуг, а також визначила функції місцевих, окружних рад та префектів. У Румунії префект є представником центрального уряду у кожному окрузі, що здійснює нагляд за порядком і якістю надання децентралізованих послуг державного управління. Префект може оскаржити в адміністративному суді будь-який акт, ухвалений радою округу, місцевими радами чи мерами, якщо, на його думку, він може суперечити національному законодавству. На час адміністративного провадження дія такого акта призупиняється. За Конституцією Румунії, відносини між владою муніципалітету (радою і мером), радою округу та префектами не є відносинами підпорядкування.

Сьогодні повноваження префекта поширюються на такі децентралізовані послуги: цивільний захист та аварійно-рятувальні роботи, охорона здоров'я, культура та історичний спадок, захист прав споживачів, сприяння малому та середньому бізнесу, інспекція праці управління пенсійним забезпеченням, зайнятість, соціальні пільги, координація послуг початкової та середньої освіти, справи молоді та спорту, державні кошти, митні послуги, захист довкілля та контроль забруднення, контроль за використанням лісових і водних ресурсів, статистичний облік і безпека харчових продуктів [10, с. 218].

Як зазначалося вище, інститут префектів в Україні наразі представлений лише на законопроєктному рівні, а саме Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)» № 2598 від 13.12.2019 р. та Законом України «Про префектів» від 16.11.2015 р. [11].

Що стосується останнього, то проєкт закону «Про префектів» було розроблено спільно з польськими експертами-практиками реформування місцевого самоврядування. Відповідно до Конституції України він визначає організацію і порядок діяльності префектів, а саме: основні напрямки та принципи діяльності, правовий статус, порядок призначення і звільнення, компетенцію, відносини з державними органами, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями, а також особливості забезпечення діяльності та відповідальності префектів. Положення цього законопроєкту регулюють важливі питання забезпечення діяльності префектів, але враховуючи дату його останньої редакції, він потребує обов'язкового оновлення в ключі майбутніх змін до Основного Закону України.

Відповідно до ст. 118 Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)» виконавчу владу в областях і округах здійснюють територіальні органи центральних органів виконавчої влади. Представником держави в округах і областях, у місті Києві є префекти, вони призначаються на посаду та звільняються з посади Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України. Строк перебування префекта на посаді в одному окрузі, області, місті Києві не може перевищувати трьох років. Префект

є державним службовцем, який під час здійснення своїх повноважень підзвітний та підконтрольний Президентові України та Кабінетові Міністрів України [1].

У порівнянні з проєктом закону «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації)» № 2217а від 01.07.2015 р. повноваження префекта у оновленій редакції законопроєкту були дещо розширені за рахунок включення нового повноваження, згідно з яким префект отримав право вносити Президенту України подання про зупинення ухваленого акта, що не відповідає Конституції України.

Так, ст. 119 оновленого законопроєкту «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації)» № 2598 від 13.12.2019 р. передбачає, що префект на відповідній території:

1) здійснює адміністративний нагляд за додержанням Конституції і законів України органами місцевого самоврядування;

2) координує діяльність територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади та здійснює адміністративний нагляд за додержанням ними Конституції та законів України;

3) спрямовує і координує діяльність територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади, забезпечує їх взаємодію з органами місцевого самоврядування в умовах воєнного або надзвичайного стану, надзвичайної екологічної ситуації;

4) уносить Президенту України подання про зупинення дії ухваленого радою, головою громади, виконавчим органом громади, окружною, обласною радою громад, їх виконавчими комітетами акта, що не відповідає Конституції України та створює загрозу порушення державного суверенітету, територіальної цілісності чи загрозу національній безпеці;

5) здійснює інші повноваження, визначені законами України [1].

З огляду на запропоновані повноваження можна сказати, що в Україні передбачається створити посаду, яка на територіальному рівні поєднуватиме в собі дві функції, а саме: функцію представництва держави та координацію діяльності структурних підрозділів центральних органів виконавчої влади та функцію нагляду за законністю діяльності суб'єктів місцевого самоврядування. Тому інтерес науковців привертає саме наглядова функція, оскільки в такий спосіб вона втілюється вперше.

У своїй роботі Н. О. Армаш зауважує, що доволі розгалужена на центральному рівні система органів державної влади повинна мати вагоме підкріплення на місцевому рівні для збалансування, контролю та забезпечення відповідальності. Питання відповідальності є ключовим у державному управлінні, адже зумовлює його ефективність [12, с. 73–74].

Д. В. Голубова має власне бачення цієї ситуації і зазначає, що сьогодні за законодавством органи місцевого самоврядування фактично безконтрольні. Після скасування загального прокурорського нагляду не було визначено інституцію, на яку буде покладено ці функції. При внесенні змін до Основного Закону контроль за діяльністю рад здійснюватимуть майбутні префекти та їх

апарати [2, с. 65]. У свою чергу І. В. Хорт зауважує, що в цій ситуації мова йде не про заміну префектами органів прокуратури, а скоріше про більш чітке виділення наглядової функції держави за місцевим самоврядуванням в окремий інститут. Нагляд є м'яким способом державно-управлінського впливу на відміну від прямого контролю, а тому сприймається в контексті демократизації публічно-правових процесів як необхідний елемент забезпечення законності у діяльності системи місцевого самоврядування [3, с. 48].

Враховуючи, що Україна – єдина європейська держава, де немає системи контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування, питання потребує обов'язкового розв'язання. На наш погляд, є декілька шляхів вирішення ситуації, що склалася. Перший і, можливо, найгірший варіант – це повернення прокурорського нагляду, але прокуратура не може виступати в ролі консультаційного органу. І саме через це у червні 2016 р. Європейська комісія висловила підтримку Україні, коли та скасувала систему загального нагляду з боку прокуратури. Другий – це врегулювання питання за зразком європейських країн, таких як Франція та Румунія, в яких повноваження з нагляду за органами місцевого самоврядування здійснюються саме інститутом префекта.

Як бачимо у Франції, Польщі та Румунії структура місцевого самоврядування на рівнях окремих адміністративно-територіальних одиниць є досить схожою. Різниця полягає в тому, хто призначає префекта як представника центральних органів виконавчої влади. У Франції префекта призначає Президент. У Польщі воєводу призначає Рада Міністрів. У Румунії префекти призначаються урядом. Що стосується України, то відповідно до проєкту закону «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)» № 2598 від 13.12.2019 р. це питання пропонують вирішити так: «Префект призначається на посаду та звільняється з посади Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України».

Порівнюючи досвід запровадження інституту префекта у Франції та Польщі, можна зазначити, що Україна хоче взяти для себе щось середнє. Воєвода у Польщі самостійно своїми рішеннями скасовує акти органів місцевого самоврядування. У Франції префект звертається до суду, який потім виносить рішення. В Україні відповідно до запропонованих змін префект вносить Президенту України подання про зупинення дії ухваленого акта органів місцевого самоврядування.

П. В. Ворона зауважує, якщо префект буде виступати представником центру в області, його можна вважати логічним продовженням президентської виконавчої вертикалі влади (централізація). Якщо ж, навпаки, він буде представляти інтереси області перед центром, тоді його не можна вважати Головою виконавчої влади в області (децентралізація) [5, с. 10].

На наш погляд, визначення префекта як представника держави створює таку конституційну модель, за якої його призначення може здійснюватися Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України. Контроль та координація префекта як державою, так і Кабінетом Міністрів України забез-

печуватиме рух у напрямку децентралізації. Хоча важко прогнозувати, якою буде ситуація з префектами в Україні, ми вважаємо, що запровадження цього інституту буде важливим продовженням реформи децентралізації, оскільки місцеве самоврядування у нашій державі має бути здатним забезпечити ефективне прийняття рішень у межах визначеної компетенції і в рамках закону.

Висновки. Отже, позитивний досвід реформування системи публічного управління у Франції, Польщі та Румунії як наслідок еволюції країн у процесі проведення децентралізації має важливе значення для України, оскільки показує необхідність реорганізації системи державного управління на місцевому рівні та запровадження інституту префекта. Префекти стануть тією інституцією, що забезпечить взаємодію центру й органів місцевого самоврядування і тим самим буде сприяти якісному та ефективному виконанню завдань і функцій держави. Окрім цього, важливо зазначити, що ті повноваження, які виконує префект у Франції, Румунії та воєвода у Польщі, є значно ширшими, ніж запропоновані в українському форматі реформування.

Список літератури

1. Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) : проєкт закону України від 13.12.2019 р. № 2598. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67644 (дата звернення: 17.12.2019).

2. Голубова Д. В. Створення інституту префектури в Україні в контексті євроінтеграційних процесів. *Актуальні проблеми розвитку права і держави в умовах міжнародних інтеграційних процесів* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 25 листоп. 2016 р.). Дніпро : Ун-т митної справи та фінансів, 2016. С. 64–66.

3. Хорт І. В. Новели в системі взаємодії органів місцевого самоврядування із органів державної влади на регіональному рівні в контексті реформи системи місцевого самоврядування в Україні: організаційно-правовий статус префекта. *Тенденції та пріоритети реформування законодавства України* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (Херсон, 11–12 груд. 2015 р.). Херсон : Гельветика, 2015. С. 45–49.

4. Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. Київ : Укр. енцикл., 2003. Т. 5. 2003.

5. Ворона П. В., Драгомирецька М. І. Запровадження префектур як необхідна умова реформи місцевого самоврядування. *Державне будівництво* : електрон. наук. фахове вид. 2015. № 2. С. 1–13. URL: http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2015-2/doc/2/01.pdf.

6. Боровець М. А. Інститут префекта в Україні. *Актуальні проблеми правотворення в сучасній Україні* : зб. матеріалів VII Всеукр. наук.-практ. конф., (Київ, 20 квіт. 2016 р.). Київ : Київ. ун-т права, 2016. С. 30–31.

7. Адре Ж. Ш. Огляд місцевого самоврядування у Франції / пер. з фр. Жан Шарль Адре. Київ : ПСП, 1994.

8. Система державного управління Республіки Франція: досвід для України / авт.-уклад. Л. А. Пустовойт ; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка. Київ : НАДУ, 2010. С. 56.

9. Ворона, П. В., Дрогомирецька М. І. Зарубіжний досвід діяльності префектур та українські реалії (уроки для України). *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2016. № 1. С. 111–118.

10. Чернеженко, О. Розвиток процесу децентралізації в Румунії. *Підприємництво, госп-во і право* : наук.-практ. госп.-прав. журн. 2018. № 6. С. 216–222.

11. Про префектів : Проєкт закону України від 16.11.2015 р. URL: http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2016/01/prefekti-16.11.pdf.

12. Армаш Н. О. Доцільність впровадження посад префектів в систему органів публічної влади України. *Сучасні інститути держави і права: акутуальні питання теорії та практики* : монографія. Львів : Сполом, 2015. С. 71–76.

References

1. Pro vnesennia zmin do Konstytutsii Ukrainy (shchodo detsentralizatsii vlady): Proekt zakonu Ukrainy vid 13.12.2019 r. № 2598. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67644 [in Ukrainian].

2. Holubova, D.V. (2016). Stvorennia instytutu prefektury v Ukraini v konteksti yevrointehratsiinykh protsesiv. *Aktualni problemy rozvytku prava i derzhavy v umovakh mizhnarodnykh intehratsiinykh protsesiv*: proceedings of All-Ukrainian Scientific and Practical Conference (Dnipro, 25 lystop. 2016 r.). Dnipro: Un-t mytnoi spravy ta finansiv, *64–66* [in Ukrainian].

3. Khort, I.V. (2015). Novely v systemi vzaiemodii orhaniv mistsevoho samovriaduvannia iz orhaniv derzhavnoi vlady na rehionalnomu rivni v konteksti reformy systemy mistsevoho samovriaduvannia v Ukraini: orhanizatsiino-pravovyi status prefekta. *Tendentsii ta priorytety reformuvannia zakonodavstva Ukrainy*: proceedings of All-Ukrainian Scientific and Practical Conference (Kherson, 11–12 hrud. 2015 r.). Kherson: Helvetyka, *45–49* [in Ukrainian].

4. Yurydychna entsyklopediia. (2003). Yu.S. Shemshuchenko (Ed.). (Vols. 1–6); Vol. 5. Kyiv: Ukr. entsykl. [in Ukrainian].

5. Vorona, P.V., Drahomyretska, M.I. (2015). Zaprovadzhennia prefektur yak neobkhidna umova reformy mistsevoho samovriaduvannia. *Derzhavne budivnytstvo: electronic scientific professional edition, 2, 1–13*. URL: http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2015-2/doc/2/01.pdf [in Ukrainian].

6. Borovets, M.A. (2016). Instytut prefekta v Ukraini. *Aktualni problemy pravotvorennia v suchasnii Ukraini*: Proceedings of 7th All-Ukrainian Scientific and Practical Conference, (Kyiv, 20 kvit. 2016 r.). Kyiv: Kyiv. un-t prava, 30–31 [in Ukrainian].

7. Adre, Zh.Sh. (1994). Ohliad mistsevoho samovriaduvannia u Frantsii. Kyiv: PSP [in Ukrainian].

8. Systema derzhavnoho upravlinnia Respubliky Frantsiia: dosvid dlia Ukrainy. (2010). L.A. Pustovoit, Yu. V. Kovbasiuka (Eds.). Kyiv: NADU [in Ukrainian].

9. Vorona, P.V., Drohomyretska, M.I. (2016). Zarubizhnyi dosvid diialnosti prefektur ta ukrainski realii (uroky dlia Ukrainy). *Visnyk Natsionalnoi akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy, 1, 111–118* [in Ukrainian].

10. Chernezhenko, O. (2018). Rozvytok protsesu detsentralizatsii v Rumunii. *Pidpryiemnytstvo, hosp-vo i pravo, 6, 216–222* [in Ukrainian].

11. Pro Prefektiv: Proekt zakonu Ukrainy vid 16.11.2015 r. URL: http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2016/01/prefekti-16.11.pdf [in Ukrainian].

12. Armash, N.O. (2015). Dotsilnist vprovadzhennia posad prefektiv v systemu orhaniv publichnoi vlady Ukrainy. *Suchasni instytuty derzhavy i prava: akutualni pytannia teorii ta praktyky.* Lviv: Spolom [in Ukrainian].

Lyalyuk A. Yu., PhD in Law, Associate Professor of the Department of State Construction, Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine, Kharkiv.

e-mail: alyalyuk@ukr.net ; ORCID 0000-0003-1214-0580

Petrenko I. V., student, Personnel Training Institute for the Bodies of Justice of Ukraine, Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine, Kharkiv.

e-mail: go.petrenko97@gmail.com ; ORCID 0000-0002-5377-905X

Foreign experience of introduction of the institution of the prefect and its importance for Ukraine

The article is devoted to the study of the prefect Institute in European countries and in Ukraine. Attention is focused on the powers exercised by prefects in France, Poland, Romania and Ukraine. It is

determined that the Institute of the prefect in Ukraine is represented only at the legislative level, namely the Law of Ukraine "About modification of the Constitution of Ukraine (concerning decentralization)" №2598 of 13.12.2019 and the Law of Ukraine "About prefects" of 16.11.2015, which in accordance with the Constitution of Ukraine determines the organization and procedure of activity of prefects, but given the date of its last edition, needs to be updated in the key of future changes to the Basic Law of Ukraine.

According to the updated version of the draft law " About modification of the Constitution of Ukraine (concerning decentralization)" № 2598 of 13.12.2019, the prefect is the representative of the state in districts and regions and in the city of Kiev, they are appointed and dismissed by the President of Ukraine on the proposal of the Cabinet of Ministers of Ukraine. In comparison with the last edition of this bill, the prefect received somewhat expanded powers due to the right to make representations to the President of Ukraine on the suspension of the act, which does not meet the Constitution of Ukraine.

The article defines the powers that are proposed to be exercised by the prefect. Taking into account the proposed powers, we can say that in Ukraine it is planned to create a position that at the territorial level will combine two functions, namely: the function of state representation and coordination of the activities of structural units of the Central Executive authorities and the function of supervision over the legality of the activities of local self-government entities.

It is concluded that the expected reform in this area provides for the establishment of the Institute of prefects, whose competence includes, first of all, the supervision of compliance with the constitutional norms and requirements of the current legislation of Ukraine.

Keywords: prefect; voivode; decentralization of power; local self-government.

Рекомендоване цитування: Лялюк О. Ю., Петренко І. В. Зарубіжний досвід запровадження інституту префекта та його значення для України. *Проблеми законності*. 2020. Вип. 148. С. 26–35. doi: https://doi.org/10.21564/2414-990x.148.189074.

Suggested Citation: Lyalyuk, A.Yu., Petrenko, I.V. (2020). Zarubizhnyi dosvid zaprovadzhennia instytutu prefekta ta yoho znachennia dlia Ukrainy [Foreign experience of introduction of the institution of the prefect and its importance for Ukraine]. *Problemy zakonnosti – Problems of Legality, issue 148, 26–35*. doi: https://doi.org/10.21564/2414-990x.148.189074 [in Ukrainian].

Надійшла до редколегії 23.12.2019 р.